

nanja po nasprotnih strankah, ki je tako priljubljeno orožje v rokah klerikalnih in drugih političnih »bojevnikov«. Naj bi bilo vedno in povsod tako, pa bo demokratska stranka s svojim realnim delom in resno, premissljeno politiko zajezila poplavo grdih strasti, ki ogroža polje naše domače politike.

Petdesetletnica učiteljskega društva Ljutomerskega okraja.

Ljutomer, 11. avgusta.

V nedeljo je naše učiteljstvo slavilo lepo in pomembno proslavo: petdesetletnico svoje okrajne organizacije. L. 1871. so nekateri rodoljubni učitelji, med njimi pokojni Kryl, še živeči ravnatelj Lapajne i. dr. ustanovili to društvo z namenom, da dviga duševni nivo svojih članov, prireja predavanja, ekskurzije, tečaje iz znanstva in metodike ter da vpliva na izboljšanje gmotnih razmer učiteljstva. L. 1871. je društvo imelo 12 članov, ob 25. letnici 27, danes pa šteje 71 članov in uživa velik ugled med učiteljskimi okrajnimi društvi na bivšem Štajerskem. Proslava petdesetletnice se je pričela s cerkvenim opravilom, med katerim je Slov. pevsko društvo pelo Beranovo staroslovensko mašo. Slavnostno zborovanje v telovadnici narodne šole je otvoril predsednik g. naduč. Mavrič (gornja Radgona). Slavnostni govor je imel Nestor tukajšnjega učiteljstva, g. ravnatelj Robič. V svojem lepo zasnovanem govoru je razvil zgodovino društva in njegov pomen v sedanjosti in bodočnosti. Na to so sledili razni pozdravni govori. Ob 12. uri je bil banket, ob 15. uri pa se je vršil koncert učiteljskega pevskega zbora pod vodstvom g. Zacherla. Pevske točke (solospevi g. naduč. Čeha) kakor tudi klavirske točke (gdč. Zacherlova, gg. učitelj Seršen in gimn. Cvetko) so uspeli nad vse pričakovanje dobro in nudile številnim udeležencem mnogo užitka. Poseben aplavz je vzbujal gost iz Maribora, g. učitelj Fr. Serajnik, čigar umetniška rutina na goslih je znana daleč na okrog. Sploh je bil ta učiteljski koncert tako po svojem programu kakor po svoji izvedbi eden najboljših koncertov v Ljutomeru.

Proslava so se udeležili razni gostje, med njimi g. vseuč. prof. dr. Ilešič. — Mariborsko učiteljstvo je zastopal g. Ivan Tomažič. Splošno pozornost pa je vzbujalo dejstvo, da ni bilo na tej proslavi ne enega kateheta-duhovnika. Proslava je bila popolnoma nepolitična in se pričela v cerkvi. Vkljub temu ni

roben duhovni gospod čutil potrebe, da stopi med učiteljstvo in pokaže, da ve ceniti pomen te petdesetletne pedagoške organizacije. To si bo treba dobro zapomniti. Gospodje bodo ob drugi priliki zopet naglašali potrebo, da učitelj in katehet delujeta skupno za blagor mladine in naroda; kako pa ta kolegialnost izgleda v praksi, smo videli na nedeljski proslavi. Več takih izkušenj, pa bo vse učiteljstvo spoznalo pričem da je. Vredno je omeniti, da se je koncerta udeležil kaplan iz medžimurske Štrigove. Hrvatski duhovnik se tedaj ni »sramoval« iti med naše učiteljstvo, kakor domači gospodje. Slavnostnega razpoloženja pa to ni motilo in se je ta lepa in dostojna proslava izvršila v najboljšem redu. Naj bi društvo delovalo še mnoga leta v prosep našega učiteljstva, naših narodnih vzgojiteljev!

Notranja in zunanja politika.

* Nemei, Svabi in — hrvatski politiki. Zadnja »Deutsche Grenzwaht« prinaša »iz Zagreba« pisma »hrvatskega« politika, ki piše o položaju nemštva v naši državi ter se previdno hudoje nad banatskimi Svabi, ki se dajo pri snovanju namškega »Kulturbunda« podpirati od — beograjske vlade. Dopisnik resno svari lojalne Nemce pred Beogradom! Zanimivo je, kje se najdejo hrvatski politiki! Mi sicer ne bi stavili glave, da ni ta uvodnik iz Zagreba samo produkt žurnalistične spretnosti gg. okoli »D. Grenzwaht«; ako pa je njegov avtor res »hrvatski politik«, tedaj ne bo težko najti skupnih vezi med vsememško, protisrbsko in frankovskoradičevsko družino. Mi Nemcem prav nič ne zamerimo, da izkoriščajo neverjetno zaslepljenost in hlapčevsko naravo nekaterih »tudi — hrvatskih« politikov, a ta primer nam kaže, kako sramoten madež so na našem narodnem telesu frankovske propalice, ki se vežejo z največjimi sovražniki našega naroda in katerih domovina je poln žep, ljubezen do naroda pa v žolču Frankovski »Hrvati« zamerijo Svabom, ker skušajo biti lojalni državljani! Iz za protikomunistične akcije bo potrebna tudi protifrankovska, zakaj bolezen je ista: brezdomovinstvo, moralna propalost, izdajstvo in nizkotno robstvo tujcem!

* Kriza španske vlade. Španski kabinet je podal ostavko. Novo vlado sestavi Mañra.

ko je dospel z deputacijo mr. Silberstein, tokrat ne, da vrši hišno preiskavo, ampak da čestita generalu k srečnemu izidu. General je umel pravzaprav prav dobro, da ga je rešila pogube edinole mr. Silbersteinova značajnost — in to spoznanje je bilo najbrže tudi vzrok, da je povabil Silbersteina na večerno veselico in pri tej priliki sta se bližala oba »govornika« vedno bolj in bolj, antitepeneniki naj bi bili vzdržljivejši, tempereniki pa nekoliko manje; mesto naj ne podleže popolnoma prohibiciji, ne, nekoliko več naj bi se od nje emancipiralo; zakoni so slabi, strogi ukrepi lahko zadenejo tudi lahko poštene ljudi, kakor je pokazal »slučaj Loaf«; obe stranki naj bi se združili pod novim imenom in se skupno borili proti pijanstvu, zmerne uživanje pa bi dovolili — politika naj bi bila prijateljska — medsebojno naj bi se spoznavali, spoštovali, ljubili — in v neizmerno veselje navzočih sta se nekdanja strahovita nasprotnika končna objela.

Kakor je bil ta večer general Caharija P. Laf najsrečnejši človek na svetu, je bil mr. Stupid, slavni detektiv, žalosten do smrti, kajti šef ga je po-

Zanimivosti.

Moderna ljubezen. Moderna ljubavna komedija s socialnim ozadjem je bila predmet razprave, ki se je te dni vršila pred nekim berlinskim sodiščem. V »mesecu ljubezni«, maja 1919, je spoznal 23-letni, Makso Lade 17-letno Edito Tragenheim. Med obema se je v kratkem času razvila ljubezen, a do javne zaroke ni prišlo, ker Maksovemu očetu bodoča snaha ni bila po godu. — Mlada zaljubljenca pa sta si kljub temu ostala zvesta ter trdno sklenila, da se poročita. Največja zapreka njuni ženitvi pa so bile današnje življenske razmere. Dasiravno je on mnogo zaslužil, je ta zaslužek jedva zadostoval za hrano in najpotrebnejšo obleko. Kljub vsem omejitvam nista mogla niti misliti, da bi prištedila toliko, da bi lahko kupila pohištvo in se končno poročila. Vsi tozadevni računi so ostali brez rezultata. Končno je deketu upadel pogum in se ji zastudilo življenje. Mnogokrat je govorila svojemu zaročencu, da hoče raje umreti, kot pa da se še nadalje brezuspešno muči in trpi. Maks jo je nekaj časa tolažil, naposled pa se je tudi on navzel njenih misli. Zadnjega dne meseca oktobra l. l. sta šla oba v neko kavarno, kjer sta spila mnogo likerja, da sta prišla v dobro voljo. Med tem sta napisala njegovim staršem sledeče pismo: »Dragi starši! Ker sva se odločila, da skupno uredimo, vas prosiva, da naju tudi skupno pokopljete.« Par ur pozneje so našli oba v neki samotni ozki ulici. Ona je bila že mrtva, on pa je s prestreljeno glavo ležal na njenih prsih in šepetal: Hladno je tukaj! Edit, zakaj me nisi popolnoma ustrelila. Njo so pokopali, njega pa so prepeljali v bolnico, koder je polagoma okreval in ozdravel. Pred par dnevi pa je sedel na zatoženi klopi. Obtožen je bil radi uboja. Zdravniki so izrekli, da je histeričen in psihopatičen, kljub temu pa je državni pravdnik predlagal 3 leta ječe.

Dnevna kronika.

Maribor, 13. avgusta.

— Klerikalci in gledališče v Mariboru. Oblast je prepovedala otvoritev gledališča za toliko časa, da se upeljé taka razsvetljava, ki ne ogroža človeškega življenja. Do sedaj so bile upejljane provizorno nezavarovane žice in je pravi čudež, da še ni izbruhnil požar. Da pa se vendar omogoči pravočasna otvoritev sezone, je mestni zastopnik sklenil, da investira za renovacijo razsvetljave v gledališču do pol milijona kron. To seveda ni zavrnjen denar, ker ostanejo vse nabave mestna last in obdrže svojo vrednost. Pri vsem tem pa so se klerikalci odločno postavili proti temu predlogu, ker nimajo smisla in čuta za povzdigo kulture.

— Brezprimerna klerikalna lumparija. Včerajšnji »Slovenec« prinaša iz Prekmurja poročilo, da se proslava druge obletnice osvobojenja Prekmurja vrši, ter da so vse tozadevne na-

gual in na vprašanje po vzroku odgovoril samo dve besedi, namreč: »Too stupid!« v slovenščini enostavno: tepel! —

Nekako čudno bodé zvenelo zatrjevanje, da je stara Elizabeta tudi slavila slavnost; ne more se reči, da jo je obhajala z veseljem. Slavila je namreč že dolgo pričakovani jubilej stote zrtvovitve. Sodnik Phelps je porabil to priložnost in napel v spominu na svoj kurnik vse moči, tako da mu je uspelo, poslati staro lopovko vkljub protestu njenih prijateljev za cela štiri leta v »penitentiary«, pobiljševalnico za ženske. Kansas City jo je bil torej za lep čas rešen.

Tudi Jim Humphrey je bil še v mestu, akoravno zadnji večer. Prihodnji dan so ga nameravali prepeljati v Oregon, kjer ga je čakala pet do desetletna ječa. Ko je prelomil v medlem svitu od zgoraj v celico padajočega sija svoj kruh, je našel v njem zmečkan košček papirja. Ružavi robovi so dokazovali, da je bil vfkunjen v testo, še predno je potoval v peč. Je li bil pošiljatelj sam med pekovski pomočniki — ali je pa bil ključar podkupljen? — Vsebinska je pa bila izsko umliiva:

sprotno vesti neresnična. Mi smo se vsled tega obrnili telefonično na našega poročevalca za Prekmurje, ki nam je podal sledeče pojasnilo. Klerikalci so na kritični seji »nadstrankarskega odbora v Murski Soboti, ki se je vršila v sredo zvečer, izjavili, da pod danimi pogoji, t. j. v družbi drugih strank ne sodelujejo pri proslavi, radi česar se je odbor razšel ter proslava ukinila. Kakor pa je iz nadaljnjega postopanja klerikalcev razvidno, je bil to le krik, s katerim so razbili odbor in onemogočili sodelovanje drugih strank, dočim sedaj sami na svojo roko vodijo organizacijo proslave dalje. Čudno se nam le zdi, da merodajne oblasti ne posežejo tu vmes ter dopuščajo, da v državnem oziru nezanesljivi in ostavljeni dolnjelendavski gerent Sever počenja v Prekmurju kar hoče.

— Orlovska kultura. V sredo zvečer okrog 22 ure se je vračal iz kavarné »Central« proti domu na Ruški cesti št. 49. stanujoči Anton Mencinger, zaposlenec delavnice južne železnice. Blizu trgovine »German in drug« je prehitel štiri orlovske junake, ki so ga začeli kot Sokola izzivati brez vsakega poudara. Najglasnejši je bil neki Volk, uradnik računske pisarne delavnice, ki je nadržal g. Mencingerja: »Mi orli smo zmagali pri svetovni tekmi, česar Sokoli nikdar ne bodo zmogli, ker imajo samo velik gobec! G. Mencinger mu je na to mirno odvrnil, da je žalostno za inteligenta, da ne ve, da imajo ljudje usta in ne gobec. Na to pa je navalil Volk na g. Mencingerja ter ga vdaril s pestjo po glavi tako da se je zgrudil na tla. Na tleh ležečega pa so se potem spravili še ostali trije: Mauch, Bende in Bodendorfer ter ga osuvali z nogami. »Straža«, ki vedno laže o sokolski nekulturi, ima tu lep primer v svoji lastni gardi. Sicer pa je to sad njenega lastnega hujskanja. Na Karavankah stavijo mejnike...

— Obmejni Nemei med seboj. V Gozdšču (Gosdorfu) blizu naše državne meje je bil preko noči izruvan in razbit spomenik padlim vojakom z glavo Bismarcka. Prvotno so bili krivi severda Slovenci, (ki so po mnenju »D. Grenzwaht« v celih Slov. goricah »deutschfreundlich«, no, zdaj pa bi razbijali Bismarckovo busto na avstrijskih tleh!); nadaljna preiskava pa je dognala, da so to čedno dejanje storili prebivalci neke sosedne avstrijske vasi, ki so karlističnega mišljenja in jih je Bismarckova vsenemška buča preveč izzivala. Zadnja »D. Grenzwaht« nemilo toži radi tega vandalizma obmejnih rojakov in pravi, da bi mogle priti tako daleč, da bodo obmejni Nemei drug drugemu požigali hiše in se ubijali med seboj. To pravi oni list, ki še danes hujska obmejno kmetsko ljudstvo proti jugoslov. sosedom in v očeh kateroga je vsak Nemei izdajalec, ki bi si želel trezne sosedne odnošaje to in onstran meje. — Danes meni, jutri tebi! Včeraj so pripravljali puške proti Slovincem, jutri jih bodo proti — vsenemcem. Le hujskate, naše meje so trdne!

Got 4000. Go N. If poss.; will try help. Lenk. Bill.

Jim pa je prav dobro umel te besede. Prevel jih je v stavke: »Vplnil štiritisoč dolarjev in grem proti severu. Ako možno te rešim. Mnogo sreče. Bill Crookey.«

Ko je Jim Humphrey prečital listek, ga je vtaknil v usta, se nasmehljaj turobno in podprl glavo s komolci. In ko je papir siloma gótal, je videl v duhu sliko, kako se poda prijatelj Bill namesto proti severu v eno bližnjih igralnic, tam »zabije« ves denar do zadnjega centa in zopet nastopi s svojo veselo lopovsko naravo kako potovanja; najsrečnejši je bil pač s suhim žepi. Slika se je menjala. V solunem siju je ležala stara, podrtá, napol strohnela kočá. Za njo se je razprostirala praerija. V senici podrtije je pel in plesal neobrit razčepan počestnik, tako da sta klopotala pod nogami na suhih tleh pokrovec... In potem je nastopila noč. Lopov je ležal skrčen z dvignjenimi koleni v kotu kočé, in skozi preluknjano streho so padali lunini žarki na naguban, lačen obraz.

BERGES:

Slučaj Loaf.

(Amerikanska humoreska). — Prevel: Pikaon

(Konec.)

Prilicno tri tedne po omenjenih dogodkih je slavil Kansas City veličastno veselico; mr. Caharija P. Loaf je bil popolnoma oproščen; sodni dvor obsojen na plačilo stroškov obravnave, in mesto je poverilo mr. Loafu, ki je bil opran vseh sumničenj, zopet prejšnja častna mesta in dostojanstva. Mestne novine vseh mogočih struj so prinesle o polkovniku kakor tudi upolnem sinčku Hiramu dobrovoljne članke. Ze na vse zgodaj so igrale vse mestne godbe polkovniku podoknice. Anončni deli so inrgoleli javnih čestitk. Cerkev so priredile zahvalne molitve. Vsa društva so odposlala častne deputacije in prosila mr. Loafa, naj zopet sprejme svoje časti. Trinityjeva cerkev ga je povzdignila v predstojnika, generala, poveljnika »Kansas City Volunteers« ta prinesla polkovniku čestno službeni meč, namesto vr njenih treh srebrnih zvezd pa pet zlatih. To je značilo, da je bil polkovnik imenovan za generala. Največji triumf je pa slavil Loaf,

— **Balkanizem brez primere.** Pod tem naslovom je „Straža“ na ogaben način napadla tukajšnjega poveljnika podofic. šole in komandanta mesta g. pukovnika Bogičevića, ker je dal siloma deložirati najemnico kantine, kateri se je že pred letom dni kantino odpevedalo in je tudi ni izvrševala več. Vso opomini in prošnje, naj izprazni odpovedane prostore, ki se nujno rabijo za podof. šolo, niso izdali ničesar in tako se je moralo pač uporabiti silo. To je seveda „Straži“ dobrodošel povod, da izlije svoj klerikalni žolč ne samo na gosp. pukovnika Bogičevića, marveč na našo vojsko sploh. Ta klerikalni reptil zaključuje namreč: „Ali res nimamo v ustavni državi nobenega sredstva, s katerimi bi ukrotili samovoljo in oholnost prenašalcev surovin v vojaški uniformi? Tužna nam majka!“ Poznamo dobro g. pukovnika Bogičevića in vsakdo mu mora priznati, da je v svoji službi strogo objektivni, v zasebnem občevarstvu pa napram vsakemu vzgledno dobrototnega ponašanja. Tudi klerikalci vobče, a njihovi Orli še posebej se mu morajo zahvaliti za marsikatero uslugo o priliki lanskega svojega zleta. Danes pa zmerjajo tega odličnega v borbi za svobodo svojega naroda osivelega in od svojega kralja večkrat odlikovanega vojaškega dostojanstvenika s prenapeto surovino v vojaški uniformi! Da, tužna nam je majka, da more klerikalno časopisje na tak infamen način nemoteno blatiti naše najodličnejše može!

— **Na naslov komande 45 pešpuka.** Zadnje dni se skoro redno dogaja, da koraka moštvo 45. pešpuka že ob 4. uri zjutraj skozi mesto na vaje, pri tem bobna in prepeva ter dela tako malo prezgodnjo budnico strankam, ki stanujejo po ulicah, koder koraka, kar je osobito radi otrok neprijetno. Radi tega prosijo prizadete stranke omenjeno komando, da bi v bodoče odredila, da vojaštvo po mestu ob jutranjih pohodih ne bi več bobnalo in prepevalo.

— **Občinski svet, mestni svet in odseki.** Ustroj in kompetenca teh korporacij je v Mariboru popolnoma drugačna, kakor n. pr. v Celju. Tam obstaja samo občinski svet in odseki. Zadnji imajo nalogo predposvetovanja v vseh zadevah in občinski svet sklepa o vseh vprašanih. V Mariboru je stvar popolnoma drugačna. Tukaj imamo dve instanci. Prva instanca, ki sklepa o večini zadev sama, je „mestni svet“, obstoječ iz župana Grčarja, podžupana Rogliča, dveh klerikalcev dr. Leskovarja in Zebota, iz socialista Slanovca in komuniste Krajnika. Ta mestni svet ima najmanj enkrat na teden sejo in rešuje vse tekoče posle. V tem mestnem svetu demokratov ni, ker si je takratna koalicija socialistov in klerikalcev ta mesta med seboj razdelila. „Občinski svet“, zbor vseh občinskih odbornikov ima vsak mesec enkrat sejo in rešuje pritožbe proti ukrepom prve instance in nekaj malo takih vprašanj, ki so glasom pravičnika njemu pridržane. Te stvari lahko reši in končno sklepa, ali jih pa izroči svojim posebnim odsekom. Iz navedenega je jasno, da so ti odseki samo nekaj „Blažev žegen“, ki nima ničesar odločiti, k večjemu da kako stvar zavleče, kakor bi se po želji klerikalcev naj zgodilo z našim gledališčem. V te odseke je hotela večina milostno pustiti demokrate, kar pa so ti odklonili. Če tudi odseki nimajo v Mariboru nobenega pomena, ker leži vsa eksekutiva v „mestnem svetu“, bi se pa vendar pri vsaki polomiji večine ti gospodje izgovarjali na demokrate, češ zakaj pa niso prepričali tega ali onega, saj so tudi v odsekih. Na ta lim pa seveda demokrate ne gredo.

— **Prekmurska železnica zagotovljena!** Odbor za zgradbo prekmurske železnice v Ljutomeru nam poroča: V smislu rešitve g. ministra za saobračaje je bila določena komisija, ki bi imela odrediti smer trase za železniško zvezo med Mursko-Soboto in obstoječo želez. progo Kotoriba-Pragersko. Komisije so se udeležili gg. inšpektor inž. Petar Milenković kot zastopnik direkcije za gradnjenj novih železnica v Beogradu, višji želez. svetnik inž. Petar Lapenna kot zastopnik direkcije državnih železnic v Zagrebu in gradbeni svetnik inženir Rudolf Kaučič kot šef sekcije za trasiranje železnice Murska Sobota-Ljutomer

— **Ormož.** Komisija je od 27. do 31. julija pregledala vso progo na tem terenu, proučila vse že izdelane inženirske projekte in načrte ter zabeležila svoje končne ukrepe v obširnem zapisniku. Iz tega zapisnika povzamemo naslednje javnost zanimajoče točke: 1. Vsa proga se bo gradila kot velikopotezna železnica srednjeevropskega pomena. 2. V Ljutomeru se zgradi državni kolodvor, ki bo zvezan z že obstoječim kolodvorom Južne železnice. 3. Ormož dobil nov državni kolodvor z možnostjo direktne zveze v smeri Cakovca in Pragersko. 4. Sekcija za trasiranje proge naj svoje delo pospeši tako, da se bo moglo spomladi leta 1922 pričeti z gradnjo te proge. S tem je stopila prekmurska železnica iz stadija projekta v stadij izvršitve. Pričakovati je — ako ne poseže vmes kaka višja sila — da bo nova železnica najkasneje začetkom l. 1924. izročena prometu.

— **Konjska bolnica.** Z ozirom na našo svoječasno notico, da namerava neka družba napraviti nasproti Narodnega doma nekako konjsko bolnico, smo prejeli sedaj od ustanoviteljev samih pojasnilo, iz katerega posnemamo, da se namerava osnovati samo podkovsko solo ter konjsko ambulanco, ki je za Maribor neobhodno potrebna, dočim se bo konjska bolnica osnovala mogoče pozneje in sicer zunaj na Teznu.

— **Ne hujskajte proti obrtnikom!** Nek dimnikarski mojster nam piše: »Slov. Gospodar« z dne 14. pr. m. je v dopisu iz Ormoža napadel dimnikarskega mojstra g. Rakuša. G. Rakuša je namreč drugega političnega prepričanja kakor ga zastopa ta list in to je dovolj, da lahko zmeša politiko, liberalizem, klerikalne saje in samostojne kmetijske dimnike v eni posodi in to politično specialiteto poda svojim »duhovitim« bralcem. Ne poznam razmer ormoškega dimnikarskega mojstra, vem pa to, da me kot dimnikarja veže odgovornost in da se moram ravnati strogo po predpisih zakona z dne 26. 6. 1886. Tudi ormoški dimnikarski mojster je storil svojo zakonito oblast, če je podal oblastem dotično ovadbo. Toda »vse« ni v ovadbi, ker bi jo podal tudi vsak klerikalni dimnikar. »S. Gospodar« oziroma njegov »kmet« — najbrž v osebi žandarja klerikaleca — si želi proti koncu svoje rezanice drugega dimnikarskega mojstra, ki ne bo »policijsko-demokrat«. Ti sveta — žandarska nedolžnost! Lahko bi bil vedel, da dimnikarji dobivajo koncesijo od oblasti vedno le z ozirom na krajevno potrebo. G. Rakuša se tega »drugega« gotovo ne boji! Značilno je, da hočejo klerikalci tudi dimnike ometati na »katoliški podlagi«. Dimnikar bi moral biti klerikalni podrepanik, pa bi ga imeli v čišli. Oh, se poznamo, gospodje. Sino sicer vsi črni, toda naše priprosto obrtniško srce je mnogokrat poštenejše kakor vaše, ki je razjedeno od političnih strasti in kipi sovraštva proti vsemu, kar ne pleše po vaši godbi!

— **Velika povodenj.** Od Mure nam pišejo: V Budimpešti izhajajoče glasilo iz Prekmurja ubeglih grofov, žandarjev in »notarjušov« — »Domovina« piše, da je povodenj odplavila doklezevski most, ki ga že poldrugo leto gradi jugoslov. državna uprava preko Mure. Pomislite: toliko govorimo in pišemo o vročini in suši, Prekmurci celo v procesijah prosijo za dež, na Muri pa povodnji odnašajo mostove! Izgleda, da se obupanem prekmurskim madžarom suše možgani, zato pa sanjajo o velikih povodnjah in odplavljenih mostovih. Ko bi njih odplavila povodenj — n. pr. nekoliko ostrejši nastop naših oblasti — pa bi se podrli tudi vsi »vogrski mostovi« v Prekmurju!

— **Ali spite v Prekmurju?** Iz prekmurskih vasi, ki leže v bližini avstrijske meje, dobivamo vesti, da se vtiho tapljajo in razprodajajo po Prekmurju večje množine prepovedanega lista »Domovina«. V nekaterih vaseh ga trgovci celo javno prodajajo. Ta list je pisan v pristnem mongolsko nizkotnem tonu in poroča skrajno tendenčno o razmerah v naši državi. — Oblasti, nadzorujte podrejenе organel!

— **Klimatična redkost.** Iz Ljutomerskih goric nam poročajo: Letošnja visoka temperatura in suhi zrak sta povzročila, da so celo na senčnem me-

stu, kamor posije solnce le par ur dnevno, dozorele prve smokve. Leta in leta stoji tamkaj smokvino drevo, a sad ni mogel dozoreti, ker je drevo zanemarjeno in ker v naših krajih le prav redko in s skrbnim negovanjem dozore smokve. Letošnji sad pa je bil jako sladek in debel kakor hrushka srednje debelosti. Vsekakor redkost za našo klimo!

— **Nadutost nemških železničarjev.** Prejeli smo: Z vlaki iz N. Avstrije prihajajoči železničarji še vedno mislijo, da spada tudi Maribor v presrečni »raj«. Pa tudi ni čuda, ko se, dospelvi v Maribor, lahko popolnoma svobodno gibljejo po mestu, medtem ko naše železničarje v Gradcu in Celovcu pri prihodu sprejme policija in jih zapre do odhoda v, za to posebej določene barake. O kakem izhodu v mesto ni niti govora. Istotako postopajo tudi Italijani v Postojni. Samo mi Slovenci ne poznamo nobene strogosti napram svojim najhujšim sovražnikom — železničarskim renegatom in hujskačem. Tako sta na primer preteklo sredo s popoldanskim vlakom dospela dva železničarja, katerim je pol. komisariat na kolodvoru izdal dovoljenje za izhod v mesto do 21. ure. Oba pa sta se vrnila še-le ob 2. uri zjutraj, seveda vinjena. Kje sta tako dolgo popivala, je seveda javna tajnost! Saj se med železničarji splošno govori, da so nemškimi železničarjem v Mariboru odprte gotove gostilne in trgovine ob vsaki uri. Ko sta prišla v lampisterijo, sta začela na vse mogoče načine izzivati naše povsem mirne železničarje in zabavljati čez našo državo. Na tozadeven opomin s strani enega naših železničarjev sta začela razbijati in sta ga celo dejansko napadla. Ko ju je aretirala policija, se je izkazalo, da sta Slovenca iz okolice Maribora, kar se jima je že pri govorjenju poznalo, kajti lomila sta nemščino tako, da bi moralo tudi vsakega poštenega Nemca boleti srca. Zakaj naše oblasti takemu nečuvnemu postopanju ne napravijo konec? Zob za zob! Kakor zapirajo Nemci in Italijani naše železničarje, tako postopajmo mi z njimi. Če ni drugega prostora, se bo kak prazen vagon gotovo še našel.

— **Mestni veterinarski urad** nam sporoča z ozirom na našo včerajšnjo notico »Nove mesne cene in kmetje«, da navedena dejstva z ozirom na to, da nove cene še niso stopile v veljavo, niso mogoča.

— **Oderuštvo s sadjem.** Sadje je pri nas kljub temu, da živimo sredi sadosnosnikov neznosno in oderušku drago, kakor morda nikjer drugje na svetu. Tako se n. pr. prodajajo nezrele, ali pa celo gnile breskve po 5 K komad. Kilogram telečjega mesa stane 10 K, dve breskvi pa tudi 10 K in vendar koliko dela in truda je treba, da se vzgoji živina, dočim rastejo breskve same. Najinteresantnejše pa je to, da se bile prve breskve, ki so se pojavile na mariborskem trgu mnogo cenejše kot so sedanje. Ali res ni prav nobene oblasti, ki bi napravila v tem oziru red? Če se določajo cene mesu, zakaj bi se ne določale tudi drugim živilom, ki prihajajo na trg? Mogoče bi mogel gosp. župan potem tržnega nadzorstva kaj ukreniti.

— **V Mariboru aretirani Gagliardijev agent.** Pomočnik komisarja železniške policije g. Peter Kosmač je danes zasledil in aretiral že dalje časa zasledovanega Frankoveca Gjurjo Fratriča, ki je s ponarejenim potnim listom dospel iz Nem. Avstrije. Fratrič je po znani vojaški pobuni l. 1919. pobegnil v Nem. Avstrijo in bil tam vodja in agent Frankovcov ter je posredoval med Zagrebom in Gagliardijem. Začasno se nahaja v tukajšnjih zaporih. O aretaciji je obveščeno ministrstvo, ki bo uknilo odgon v zagrebške oziroma beograjske zapore kamor prepeljejo tudi v Gradcu aretiranega Gagliardija.

— **Pojasnilo.** Ker je bila včerajšnja naša notica glede razmer v mestnem kopališču dvoumna, ugotavljamo danes, da se je pri tem mislilo na mestno kopališče ob Dravi in ne na ono v Kopališki ulici.

— **Naše šolstvo.** Ta teden smo sprejeli popisne pole za šoloobvezno deo. Slovenci I. in II. okoliša bodo prideleni slov. deš. osn. šoli I., a pravi in nepravi (in teh je več) Nemci pa samostojni nem.

deški osn. šoli II. Naša dolžnost bi bila, da bi se vsi otroci pristnih slovenskih starišev pridelili slovenski šoli. Na vsak način pa kaže, da se vsaj taki novinci prisodijo tisti šoli, kamor po rojstvu in narodnosti svojih starišev pripadajo, t. j. v slovensko šolo.

— **O priliki otvoritev lastnih trgovin** darujeta gg. Mastek in Karničnik za Jugoslovensko Matico vsak po 400 K.

— **Jugoslovenski Matici** je darovala ga. Frančiška Ingolič (gostilna „Balkan“) 100 K, za kar ji izrekamo najiskrenejšo zahvalo.

— **Prostovoljno gasilno društvo v Skofjivasi** priredi v nedeljo 21. avgusta ob 15. uri popoldne veliko vrtno veselico v Skofjivasi na senčnatem prostoru med občinsko hišo in Hudinjo. Ker je to prva prireditev tega društva, se pričakuje obilna udeležba od blizu in daleč.

— **Razmejitev z Madžarsko.** Kakor poročajo, se danes sestane v Zagrebu medzavezniška komisija za razmejitve z Madžarsko. Načelnik komisije je neki angleški polkovnik, dočim šteje komisija sama okoli 20 medzavezniških častnikov, razen njihovega spremstva. Komisiji je kot naš zastopnik dodeljen polkovnik Vojin Colak-Antić. V Zagrebu ostane komisija samo dva dni, potem pa se preseli v Varaždin, kjer bo ostala, dokler ne izvrši svoje naloge. V Varaždin bo prišla tudi madžarska delegacija.

— **Javen poziv!** Ona ženica, ki je 12. julija 1921 ob pol 2 uri popoldne z nekimi okoli dvajsetletnim fantom ob limbuškem potoku in zapazila v grmu ob potoku koš z različnim blagom, se naproša, da se takoj oglasi v pisarni dr. Ferda Lašiča, odvetnika v Mariboru, v Slovenski ulici št. 12. Imenovani rabi kot zagovornik dotičnega fanta ono ženo za pričo. Da se stvar pojasni, naj ženica pride takoj.

— **Izvanredno pomanjkanje vode.** Od mestnega magistrata smo prejeli: Kakor je bilo pred kratkim objavljeno, manjka mestnemu vodovodu vode zaradi velike suše. Dotok vode v vodnjake se zmanjšuje od dne do dne. Radi tega je mestni magistrat prisiljen ustaviti škropljenje cest. Mestno prebivalstvo se poziva še enkrat, da začne resno štediti z vodo, ker drugače preti mestu velika katastrofa. Posebno strogo je prepovedano škropljenje vrtov in se bo proti osebam, ki ravnajo nasprotno, postopalo najstrožje.

— **Nadzorovalne komisije dela.** Po naredbi ministra za socialno politiko se ustanovi v državi še tri nadzorovalne komisije dela in to v Sarajevem, v Tuzli in v Banjaluki.

— **Tečaj za slovensko stenografijo** se prične v sredo in sicer za začetnike ob 19. uri, za druge ob 18. uri v Vetrinjski ulici št. 11., I. nadstropje. Prijave se sprejemajo dnevno od 10. do 12. ure v Razlagovi ulici št. 15, priltičje.

— **Za Jugoslovensko Matico** je daroval mesto šopka na grob pokojnega Serajnika g. J. Novak, trgovca na Koroški cesti 100 kron.

— **Civilno obleko bivših vojakov** bode oddajala vojna intendena prihodnje dni v Ljubljani. Župani oziroma njih odposlanci iz vseh občin Slovenije bodo morali kovčke v Ljubljani prevzeti in spraviti v svoje občine. — Menimo, da je vojaška uprava s tem povzročila občinam samo stroške in nepotrebna pota. Kar odpade na naše občine, bi bili lahko spravili v Maribor oz. Celje; vojaško upravo bi taka pošiljatev stala manj nego bo stala občine pot v Ljubljano.

— **Obrtno gibanje v Mariboru.** G. Fran Mastek, dosedanji družabnik g. Karničnika, je izstopil iz družabništva ter osnoval na Glavnem trgu št. 16. (poprej R. Lorber) lastno trgovino z manufakturo in modnim blagom. Trgovino v isti stroki na Grajskem trgu št. 1., ki se je znatno povečala in razširila, pa bo vodil dalje g. Josip Karničnik zam.

— **Solska veselica v Svečini.** V nedeljo popoldne ob 15. uri se vrši v Svečini solska veselica z obsežnim sporedom. V pondeljek 15. t. m. pop. pa se vrši v gostilni pri Smoniku obmejna veselica s šaljivo pošto in prosto zabavo.

— **Državna posredovalnica za delo.** Pri vseh podružnicah drž. posredovalnice za delo v Ljubljani, Mariboru,

Ptuju in Murski Soboti je iskalo v preteklem tednu od 24. do 30. julija 1921 dela 175 moških in 96 ženskih delavnih moči. Delodajalci so pa iskali 153 moških in 96 ženskih delavnih moči. Posredovanj se je izvršilo 281. Promet od 1. januarja do 30. julija 1921 izkazuje 19850 strank in sicer 9957 delodajalcev in 9893 delojemalcev. Posredovanj se je izvršilo v tem času 5274. Dela iščejo: pisarni, moči, kovinarji, natakariji, natakarije, strojniki, kurjači, trg. sotrudniki, sotrudnice, sedlarji, tesarji, zidarji, delavci delavke, šivilje, vzgojiteljice, vajenci, vajenke. V delo se sprejmejo: hlapci, dekle, mizarji, usnarji, čevljarji, peki, krojači, natakariji, natakarije, boln. strežnice, vlagalke, šteparice, služkinje, kuharice, vajenci, vajenke itd.

— **Velika poletna veselica prostov. požarne brambe** in njenega rešilnega oddelka dne 4. septembra 1921., ki se priredi kot naknadna proslava 50 letnega obstoja društva, vzbuja v našem mestu splošno pozornost. Saj se bo pa pri tej prireditvi tudi nudilo zabave v taki obliči, da bo se vsakogar zadovoljilo. Največ zanimanja vlada za veliki cirkus in briljantni umetni ogenj. Ob pol 15. uri prične tombola, ki ima veliko krasnih dobitkov, razen tega je na sporedu vožnja z avtomobilom, tekmovalni tek preko zaprek, velik šaljivi ribolov s krasnimi dobitki, lepota konkurenca, drča, gulašni top itd. Za plesalce bo postavljeno plesišče in za pivec vinotoč pod vejo. Sveže mrzlo pivo, imenitna vina, razna jedila in prigrizki se bodo dobili v raznih šotorih, kjer bode lačnim in žejnim delavni nežni spol prav rad postregel. Veselični prostor bo električno razsvetljen in 4 godbe bodo skrbele za ohranjenje dobre volje. Vstopnice v predprodaji se bodo začele prodajati tekem prihodnjih dni in se priporoča, da se iste prej nakupi, da ne bo navala pri blagajni. Ker je požarna bramba in rešilni oddelek v slučaju potrebe za vsakogar brez razlike stanu in narodnosti vsak čas na razpolago, se pričakuje obilen obisk. Nikdo naj ne zamudi, doprinesiti kak prispevek za ta dobrodelni namen.

— **Za slabotno deco.** Radi velikega števila slabotne dece je ministrstvo za prosveto odločilo, da bi ta deca ne zastala v šolskem pouku, da se zgradi v okolici Novega Sada sredi gozda šola, v kateri bi se mogla slabotna deca šolati, obenem pa si tudi okrepiti svoje zdravje.

— **Seznam meseca julija izbranih pravic v Mariboru.** Amalija Plasonig, Aleksandrova cesta 72, branjarja. Karl Zvillak, Glavni trg, trg. s klobasami itd. Gustav Kocbek, Slomškov trg 12, trg. z galanterijskim blagom. Tvrčka Meleš, Matkovič in dr., Slovenska ulica 28, trg. z meš. blagom na drobno, trg. z žitom in moko na deb. Ana Vračko, Zidovska ulica 12, sejmarstvo. Ivana Kuhar, Gosposka ulica 40, šivilja. Karol Wippel, Aleksandrova c. 43, izdelov. ženskih oblek. Ivan Jagorinac, Pod mostom 6, pekovska obrt. Adolf Teyber, Frankopanova ulica 8, trg. agentura in komisija. Neger Hermina, Zidovska ulica 10, branjarja. Lorber Roza, Glavni trg, trg. z mešanim blagom. Kralj Josipina, Glavni trg, trg. s sadjem itd. Kosi Marija, Koroška cesta 84, branjarja. Josipina Bonča, Tržaška cesta 59, branjarja. Tvrčka Mostböck Jos. in Co., Sodna ulica 18, tiskarna.

— **Iz neosvobojene domovine.** Razmere v neosvobojeni domovini postajajo za naše ljudi dan za dnem težje. Sedaj so Italijani započeli oster boj proti našim sokolskim društvom. Prošlo nedeljo je hotel idrijski Sokol prirediti javen nastop na starem šolskem trgu, toda že v soboto so nastop prepovedale italijanske oblasti. V ponedeljek pa je prišel iz Trsta odlok, da ne smejo Sokoli več uporabljati šolske telovadnice. Tako je sedaj idrijski Sokol na cesti. Fašistovski list „Il Popolo di Trieste“ je pričel ostro gonjo proti pismom, naslovljenim v „Trst“ mesto v „Trieste“.

— **Razpisane tobačne trafike.** Na bivšem Štajerskem so do dne 26. avgusta t. l. razpisane tobačne trafike v naslednje navedenih krajih: v Mariboru (Vetrinjska ulica št. 10); v davčnem okraju Maribor: v Vurmatu št. 10, v Vosku št. 8 in št. 15 ter v Pernici št.

2 (te tri trafike se združijo v eno samo novo trafiko); v št. Juriju ob južni železni št. 51; v Ptuj: Ljutomerska cesta št. 2 in Srbski trg št. 35 (vsaka trafika zase); v davčnem okraju Ptuj: v Zaklju št. 19, pri Sv. Vidu št. 11; pri sv. Lenartu pri Trbovljah št. 110 in pri sv. Juriju pri Hrastniku št. 10 (obe trafiki se združita v eno samo novo trafiko); v Ljutomeru št. 94; v davčnem okraju Ormož: v Ključaroveh št. 28, pri sv. Miklavžu št. 48 in št. 51 (obe trafiki se združita v eno samo novo trafiko); v Zabukovju št. 70 v davčnem okraju Sevnica; v davčnem okraju Smarje pri Jelšah: v Hrastju št. 18, pri sv. Vidu št. 20 in v Gorenju vasi št. 30 (obe trafiki se združita v eno samo novo trafiko); v Oseku št. 133 v davčnem okraju sv. Lenart v Slovenskih goricah. Natančnejši razpis trafik je objavljen v Uradnem listu št. 93.

— **Za tlačene brate** je daroval g. Juri Perčič Jugoslovanski Matici 80 K.

— **Dr. med. Vilko Marin** ne ordinira od 15. avgusta do 5. septembra.

— **Dunajski velesjem** poziva tudi mariborske trgovce in obrtnike, naj razstavijo svoje blago in izdelke. Posredovanje in prevoz opravlja spedičija »Adria«.

— **Požar vsled vročine.** V petek pop. krog 16. ure se je vnela ob železnici pri mostu v Frankopanovi ul. trava, najbrž vsled isker iz lokomotive. Ogenj se je vsled suše z neverjetno naglico širil. Vnel se je celo plot ob železnici in obstojala je nevarnost, da se vnamejo bližnja poslopja. Se-le poklicana požarna bramba je zamogla po polurnem delu ogenj pogasiti.

— **Tatvina.** Ivani Polegeg v Motherjevi ulici št. 4. je neznan uzmovič skozi odprto okno odnesel iz zaprtega stanovanja 7 ženskih srajc, ki jih je sprejela v popravilo. Srajce so vredne 450 K. Pred nakupom se svari.

— **Najdeno.** Našlo se je ključ za vjake. Dobi se pri policiji.

— **Sv. Jakob v Slov. gor.** Naš kraj je sicer močno posejan z gozdovi in drugim drevjem, tako, da imamo dovolj sence. Vendar je čas kislil kumar tudi k nam pritisnil s tako silo, da je popolnoma skisal možgane „Stražnemu“ dopisniku. Ze drugič se je zaletel v naš tako imenitno uspeli sokolski zlet. Medtem mu je že tudi spomin tako opešal, da je videl na zletu samo 30 domačinov in le 3 može, ki pa so prišli le iz radovednosti. Prepričani smo torej, da bo že prihodnja številka „Straže“ poročala, da nas je tudi zupan, ki pa ga „Stražin“ dopisnik sploh ni videl in ne slišal (menim da je imel takrat že čisto kalne oči), le iz radovednosti pozdravil. In prav je tako. „Stražin“ papir je potrpežljiv, njeni bralci se bolj, verjamemo tudi vse in končno: tudi ptič noj potisne glavo v pesek, kadar se bližajo sovražniki, da ga lažje poruštajo! — Gospodu Erhaticu pa na uho: če vam žilica res zopet ne da miru, le naprej, mi imamo korajže dovolj.

— **Radgonska garnizija** 3. t. m. je dospela v Radgono komisija, sestavljena iz zastopnikov civilne in vojaške uprave, ki je določila vse podrobnosti glede nastavitve avstrijske garnizije v radgonskih vojašnicah. Avstrijska vlada bo v Radgoni nastanila močno garnizijo, tako da bo malo mestece zopet dobilo svojo nekdanji vojaški značaj.

— **Radenci.** V primeri s poprejšnjimi poprevratnimi sezonami je letošnja sezona v radinskem zdravilišču zelo živahna. Kljub še vedno neurejenim prometnim razmeram so dospeli gostje z raznih krajev naše države in celo iz inozemstva, da si odpočijejo v tem lepem kraju, ki je tih in miren ter mora baš radi tega ugajati onemu, ki čuti potrebo, da vsaj za par dni zapusti dinjaj javnega življenja. Med gosti se nahaja tudi naš muropoljski rojak, g. univ. prof. dr. Ilesič. V Gornji Radgoni se nahajata na letovišču tamošnji rojak g. docent dr. Veber in g. vsenč. prof. Nachtigal.

Zdravstveni teden.

Spored za soboto.

Ob 2. uri pop. V otroškem zavetišču v koloniji: Prosto posvetovanje specialista za otroške bolezni g. dr. N. Ambrožiča iz okoliša Studenci, Kolo-

nija, magdalensko predmestje in Po-brežje, z materami, priskovanje dojenčkov in nasveti glede njihove zaščite in njihovega negovanja zlasti v poletju.

Ob 4. uri pop. v veliki dvorani Narodnega doma: Prosto posvetovanje istega specialista z materami iz mesta in okolice, preiskovanje dojenčkov in nasveti.

Ob 6. uri pop.: V Narodnem domu: Predavanje g. doc. dr. I. Matka o črevesnih črvih kot povzročiteljih bolezni.

Ob 9. uri zvečer v Narodnem domu: demonstracijsko predavanje ravnatelja kmetijskega kemijskega preizkusovalnega zavoda g. inž. H. Mohorčiča o ljudski prehrani.

Kultura in umetnost.

x **Slovensko narodno gledališče v Mariboru.** V včerajšnji notico se je vrnila tiskovna pomota. Glasiti se mora: Gledališka pisarna je odprta vsak dan od desetih in pol do dvanajstih in pol ter od petnajstih do sedemnajstih. — Tem potom opozarjamo še enkrat vsa kulturna društva in sploh vsakogar, ki se zanima za gledališče, da izrazijo svoje želje glede bodoče sezone. V najkrajšem času se razpiše abonement. Podrobnosti javimo pravočasno.

x **Koncert baritonista Adolfa Permana v Mariboru.** V četrtek 18. t. m. zvečer ob 20. uri bo imeel mariborsko občinstvo priliko slišati prvega baritonista frankfurtske opere svetovno znanega Adolfa Permana. Koncert in sicer samo eden, se vrši v Götzovi koncertni dvorani. Občinstvo se opozarja, da si še pravočasno preskrbi vstopnice, ki se dobe v trgovinah Zlata Brišnik v Slovenski ulici ter J. Höfer v Šolski ulici.

Sokolstvo.

„Na Karavankah stavijo mejnike.“

Vi vsi, ki ste včeraj razburjeni in ogorčeni čitalj tisočere belo-modro-rudeče listke po mariborskih ulicah, in ste morda grizli v ustnice in krčili pesti — ali ste tudi istočasno pomislili kaj ste storili vi sami v prid domovini, predno nas je doletela nesreča in koliko ste storili poprej za dosego naše svobode? Ali meste zarudeli ob misli, da se sedaj, ko se zgražate nad našo diplomacijo, sami nescite nič drugega kot to, da živite — in se zgražate nad nedelom drugih. Vsi čutimo, da nam ni dobro in da bodočnost mora biti boljša. Pa — kdo nam naj da to boljšo bodočnost? Drugi nam je ne bodo nosili na krožniku, iz strahu pred našim uličnim kričanjem. Naša mehkušnost nam ne more vrniti Koroške in Primorja. Samo krepek neumorno delaven in utrjen narod si jo bo priboril nazaj. — Lepe se besede o zvezi narodov, o pravici, miroljubnosti in podobni solzavosti, samo da nam še do danes niso prav nič koristile. Kar smo dosegli, nam je priborila samo moč srbske vojske in edina sila naše notranje utrjenosti bo tista, ki nam bo enkrat vrnila Koroško in Primorje. Treba se je torej smotreno pripravljati za to nelahko delo in poznati predvsem pot do cilja. Imamo že nebroj organizacij, nedvomno pa je najslavnejša in najboljša v kateri vidimo naš spas, Jugoslovanski Sokol. V njem se krepijo telesa in jači duh, ki nam bo vzgojil moče čistih src z veliko nesebično ljubavjo in požrtvovalnostjo, za neodrešene brate in matere junakov. In sedaj: roko na srce: Koliko vas, ki so vam polnili danes plameneči listki notranjost z gnevom in srdom in priznavate Sokola kot edinega spasi-telja, — je v sokolskih vrstah in zlasti

takih, ki prihajajo tudi redno v telovadnico ali pošilja tudi tje svojo deco? Nečemo slišati odgovora, ker bi bil vam težek, nas pa bi žalil. V nedeljo se vrši v Središču zlet Mariborske sokolske župe. Sokol bo pokazal ogromni napredek naše župe, z nami vred pa bo nastopilo tudi čez 300 vojakov. To bo krasna slika naše moči, ki se mora razpresti po vsej domovini. Vabim vas vse, ki imate resnično domovinski čut, pohitite v nedeljo v Središče, pogledite si naše klice proti Karavankam, sledite gibom naših rok, zamislite se nad našo mladino in uverjen sem, da se boste vračali zrelejši in samozavestnejši v svoji veri v lepšo bodočnost Jugoslovenstva. Verujem, da vas najdem že prihodnji teden v naši telovadnici, če imate še količkaj resničnega domovinskega čuta! Sokol.

o **Vlak iz Središča nazaj proti Mariboru** vozi jutri glasom telefoničnega obvestila železnice se-le ob 22. in ne ob 20. (oz. 20:40.) uri.

Razno.

— **Holandski novinarji v Beogradu.** V Beogradu biva že nekoliko dni več holandskih novinarjev, da se spoznajo z našimi razmerami. V torek dopoldan so posetili ministrstvo za trgovino in industrijo, da se točno informirajo o naši zunanji trgovini.

Kino.

I. **mariborski bioskop.** V soboto, nedeljo, ponedeljek in torek se bode predvajala velikanska francoska veseloigra „Mala kavarna“ v 6 činih z Maksom Linderjem v glavni vlogi. Francosko delo garantira popoln uspeh te veseloigre. Krasne slike in podobe, kakor tudi vesela vsebina filma napravijo na gledalce prav dober utis.

Sah.

Za šahovski turnir v Celju so se doslej prijavili sledeči igralci: dr. A. Baneković (Zapreb), dr. Cadež (Ljubljana), dr. Al. Erdej (Sombor), F. Ferjan (Ljubljana), dr. J. Kockar in I. Kohn (Osijek), Em. König (Kula), dr. E. Kramer (Maribor), Al. Nicifor (Vel. Bečkerek), Fr. Peyer (Zagreb), Fr. Poljanec (Ljubljana), K. Božić (Zagreb), dr. G. Trstenjak (Koprivnica) in V. Vuković (Zagreb).

Sport.

: **P.O.L.M.P.** je sestavil reprezentančno moštvo in sicer: Glazer, Pavalec, Zeichen, Baumgartner, Stauber, Vauda, Vračko, Vogrinec Turina, Pernat, Kohout. V rezervo so postavljeni: Fridau, Dolinschegg, Skrabar in Kurzmann. 11. sept. tekmuje to izbrano moštvo z reprezentanco Ljubljane.

: **Concordija (Zagreb)** gostuje v nedeljo 14. in ponedeljek 15. avg. v Mariboru. Zagrebški gosti igrajo prvi dan proti I. SSK „Maribor“, drugi dan pa proti SV „Rapid“. „Concordija“ spada k reprezentančnim klubom naše države ter pomeni ta pridobitev za mesto Maribor pravo senzacijo, tembolj pa, ker se po zadnjih nastopih „Concordije“ temu klubu pripisuje največjo bodočnost v razvoju jugoslov. sporta. Začetek tekmovanja za oba dni je določen na 17. uri. V predtekmah, ki se začnejo ob 15. uri, igra prvi dan rezerva „Maribora“ proti rezervi „Rapida“, drugi dan pa drugi naraščaj „Maribora“ proti drugemu naraščaju „Rapida“. Vse tekme se odigrajo na prostoru I. SSK „Maribor“.

Glavni urednik: Radivoj Rehar.

Odgovorni urednik: Rudolf Ozim.

Mala oznanila.

Strojepisna, zmožna moč, vesča poleg slovensčine tudi nemščine, se sprejme takoj. Pismene ponudbe na „Balkan“ d. d., Aleksandrova cesta 35. 1158

Išče se poslovodja, slovenskega in nemškega jezika zmožen, kateri se razume tudi v organizaciji. Pismene ponudbe na tvrdko Singer šiv. stroji Bourne & Co., Maribor, Dravska ulica 10. 1162

Šolskega slugo oziroma sluginjo sprejme deška šola v Studencih pri Mariboru s 1. oktobrom 1921. Pogoji se izvedo pri kraj. šol. svetu ali pa pri šol. vodstvu v Studencih. Prosnje do 1. septembra na krajni šolski svet v Studencih. 1161

Zadruga za splošno gostilničarsko obrt v Mariboru potrebuje 4 učence. Oglasiti se je na Rotovškem trgu 2. 1142 3-3

Otroški voziček (Brennabor) rechaud za plin, frak z telovnikom (nov), zelo lepo namizje za kavo, se prodaja. Namizje v upravnistvu. 1156

Tovorno kolo za prevažanje kruha se prodaja. Krčevina 71. 1145

Meblovana soba z dvema posteljama v sredini mesta ali v Melju se išče od 1. septembra za 2 meseca proti dobremu plačilu. Ponudbe na Freund, tovarna usnja v Mariboru. 1154 2-1

Sobno in kuhinjsko pohištvo, dobro ohranjeno, se prodaja. Na ogled tudi ob praznikih. Slovenska ul. 36. 1159

Jetika! Znani specialist za pljučne bolezni dr. Pečnik ordinira vsak torek in petek od 14. do 16. ure v Mariboru, Razlagova ulica št. 21, I. nadstropje. 1046

Prodaja se več lesenih zabojev. Marib. tiskarna d. d.

Brivnica Frana Novaka na Aleksandrovi cesti št. 22 se priporoča. 22.

Pranje oblek in perila se vzame na dom. Strossmajerjeva ulica št. 3.

Pizenski izvor

V soboto 13., zvečer in v nedeljo 14. l. m. predpoldne

vrtni koncert

Za dobra jedila, pristna vina in sveže pivo jamči

1168 restavrater.

Dne 14. in 15. avgusta 1921

vrtni koncert

v gostilni Rajčeva ulica 16. Prazni piščanci, kakor izborna vina vedno na razpolago. 1163 Za obilen obisk se priporoča S. O. Ivič.

Kupim 1165

2 mali posestvi

5 do 10 oralov zemlje, vsako s posebno hišo. Oddaljeni ne nadeno in pol ure od Maribora. Gostilna „Pri Jelenu“ pod mostom. št. 8.

Novo došlo!

Posteljno perje
Fino perje (Daunen)
Preproge
Posteljni predložki
Gradl za matrace
Platno za slamnjake
Nanking
Inlet
Brisalke
Kuhinjske brisače
Umivalne rute
Voščene rute
Posteljni vložki

po najnižji ceni pri

K. Worsche, Maribor
Gospodarska ulica 10. 535

Sokolska efektna loterija

v Novem mestu

Glavni dobitnik 60.000 kron

Srečka 1 dinar 1049 4-4

Zrebanje nepreklicno 20. avgusta t. l.

Efeki razstavljeni

v trgovini brata Soštarič na Aleksandrovi cesti.

Srečke na prodaj pri g. Zlati Brišnik, Slovenska ulica in v trgovini Soštarič, Aleksandrova cesta

Vrtnar

samec, z večletno prakso pri cvetlicah in zelenjavi išče primerne službe. Gre tudi za oskrbnika. Gostilna „Pri Jelenu“ pod mostom št. 8. 1166

Barve

lake, krtače, čopiče in vse potrebščine za slikarje in slikarke se dobi pri

R. Schweighofer
Koroška cesta 9 („Pri kmetu“).
1023 6-4

Brinjevec

zajamčeno pristen, v sodkih in steklenicah nudi na debelo

Parna veležganjarua
Robert Diehl, Celje.
1023 12-7

Novo dospeli cerkveni zvonovi

liti iz bronu, desetletno jamstvo. Okoli 50 komadov razne velikosti ima v zalogi 1113 6-3

„Metallum“ d. d., Zagreb
Ulica br. 134. Telef. 1-98.
Zahtevajte cenike!

Bencin
strojno olje
karbolinej
strešna lepenka
se dobi po najnižjih cenah pri tvrdki 1103 3-2

Ivan Koražija, Maribor
Aleksandrova cesta št. 23.

Mizarstvo se prodaja

s štirimi strugarskimi klopmi in vsem orodjem. Delavnica z mehkim in trdim lesom ter velikim prostorom. Pismene ponudbe pošto ležeče pod -o- št. 1976, MARIBOR. -o- 1164

SPRAGER A. IN DRUG, MARIBOR
Kopitarjeva ulica 12. 1167

Koncesijonirano elektrotehnično podjetje

za izpeljavo električnih naprav za razsvetljavo in moč za industrijska, gospodarska in obrtna podjetja. Gradba električnih central, krajevnih žičnih mrež, inštalacij za razsvetljavo v zasebnih poslopih in stanovanjih, kakor tudi vsa tozadevna popravila.

Mali stroški! Zmerne cene! Dobro delo!
Strokovni nasvet, na željo načrte in proračune

Prosim poskusite

našo vedno sveže žgano kavo, mešanice najboljših vrst, ki so v lastni žgalnici strokovnjaško sestavljene:

Najfinejša Elite-mešanica ¼ kg K 34'—
najfin. mešanica (Habsbader) ¼ kg K 32'—
najfinejša Java-mešanica ¼ kg K 27'—
najfin. družinska mešanica ¼ kg K 22'—
Rio žgana ¼ kg K 17'—

Pri odjemi od 5 kg dalje primeren popust.

Pošiljanje po pošti na vse kraje!

Nova specialna trgovina za kavo
Jaš in Lesjak, Maribor
Šolska ulica št. 2. 885

Tri hiše v Mariboru

se prodajo po zelo ugodni ceni radi nesoglasja z davčnimi oblastmi

Demeter Glumac
MARIBOR, Vojaška ul.
1157

Pozor! Na obroke! Pozor!

Da zadovoljimo množično izraženi želji naših odjemalcev, prodajamo naše svetovnoznane

krasne remontoir-ure za gospode :-:

dobro uravnane, 28 ur idoče, z dveletno garancijo za neprimerno nizko ceno komad po 125 dinarjev, proti naplačilu 45 dinarjev na mesečne obroke po 8 dinarjev. Pošiljatev sledi takoj po sprejemu naplačila priporočeno. Cenj. odjemalci naj nam blagovoljivo naznani svoj naslov. Pri takojšnjem plačilu 5 odstotkov popusta. 1075 4-4

Skladišče ur Adolf Mith
Zagreb, Samostanska ul. 4.

Naznanilo.

Podpisani naznanjem cenj. občinstvu, da je moj družabnik g. Franc Mastek vsled otvoritve lastne trgovine izstopil ter sem prevzel sam

trgovino z manufakturo na Grajskem trgu št. 1.

katero bom po dovršenju adaptacijskih del v znatno povečanem obsegu najsolidneje dalje vodil.

Moje cenj. odjemalce se bom potrudil z dobrim blagom, najnižjimi cenami ter točno in solidno postrežbo vedno kar najbolje zadovoljiti.

Josip Karničnik
trgovina z manufakturnim in modnim blagom, Grajski trg 1.

Otvoritev trgovine.

Naznanjam cenj. občinstvu, da sem otvoril na

Glavnem trgu 16 (poprej R. Lorber)

trgovino z manufakturnim in modnim blagom.

Potrudil se bom moje cenj. odjemalce vedno in v vsakem oziru kar najbolje zadovoljiti. 1169

Franc Mastek.

V. ŠOBER, postiljarski
1168 2-2
Vino! Genijem občinstva se priporoča
(vse klobase in razpolago. Specijaliteti: Dalmatinsko črno
domača naravna vina in sveže pivo. Jedila topila in maza
Vrhovna ulica št. 28 ali Samostanska ulica. Točilo se samo
Vanousa od pol. 17. ure naprej na velikem vrtilu
godbe" ter v ponedeljek, dne 16. avgusta, skupni orkester "Na-
V nedeljo, dne 14. avgusta, 1. jera odsek "Narodne
godbe" pri Urbanu".
Vabilo!

VRTNI KONCERTI

1105
Ivan Koražija, Maribor
Aleksandrova cesta 23
priporoča

modro galico
zvepleno cvetje za vinograde.

Radioaktivno termalno kopališče
Toplice pri Novem Mestu
zdravi reumatizem, protin, neuralgijo, po-
sledico zlomljenih kosti, ran in eksudate.
Sezona od 1. maja do 30. septembra.
Železniška postaja Straza-Toplice.
Pojasnila daje ravnateljstvo. 761

Dežni plašči
6 3811
prvovrstni, pravkar došli. — Velika iz-
bira dežnikov, moškega perila, klobukov,
čevljev itd. najceneje pri tvrdki
Jakob Lah, Maribor, Glavni trg 2.

**PRVA JUGOSLOVANSKA TOVARNA ZA
GUMBE IN KOVINSKE PREDMETE**
B. I. O. Z. SLOVENSKA BISTRICA

Oferiramo naše prvovrstne rožene gumbе
v vsaki velikosti in po vsakem vzorcu s
cenami brez konkurence. 599
Zahtevajte cenike! Prodaja na veliko!

Enonadstropna hiša
z velikim gospodarskim poslop-
jem, 14 oratov rodovitne zemlje,
gostilna s koncesijo. Oddaljeno
20 minut od postaje, iz Maribora
2 uri hoda. leži ob državni ce-
sti ter je od farne cerkve od-
daljeno 2/3 ure. Naslov se izve
v upravnistvu. 1141 3-2

Leseno pohištvo
Železno pohištvo
Tapetn. pohištvo
Pisarn. pohištvo
Posteljna oprava
Preproge
Zavesе 317
Blago zapohištvo
Posteljno perje
izvanredno nizke cene
v zalogi pohištva

Karol Preis
Maribor
Gospoška ulica št. 20
Pirchanova hiša.
Svoboden ogled!
Ceniki brezplačno!

Prazni zaboji
se prodajo pri
ADOLF RADI
MARIBOR
Aleksandrova cesta št. 40. 1150

Jos. Martinc
Maribor 625
Enterterska valetrgovina

Čokolada
Kohler
Nestle
Pischinger
Talmone
Schmidt

Kakao
Gala Peter
Van Houten
Amerikanski
Zahtevajte cenik.
P. ERZIN
10-8 Maribor 1057
Gospoška ulica 28.
En gros. En detail.

A. Hoste
zidarski mojster
Radvanje 55 pri Mariboru
se priporoča in prevzame
vsa v njegovo obrt spa-
dajoča dela v mestu in
na deželi. 1160

Nahrbtniki
za planine v raznih velikostih
iz jadvovine oziroma gumiranega
platna, gurte za roló, tra-
kovi za žalužije, mreže za
konje, žoge za nogomet,
gonilni jermeni itd. pri
Iv. Kravos, Maribor
Aleksandrova c. 13.
1065 5-4

Vinotoč pod vejo
priporoča in prosi
za obilen obisk. Toči
se tudi sadjavec :-
Fran Novačan
Lajtersberg-Cvajnik
1144

Točna potrežba
Mednarodno spedijsko podjetje in poverjeno carinsko posredništvo
1078
F. & A. UHER
podružnica MARIBOR Slovenska ul. 8
Izvršuje vsa v spedijsko stroko spadajoča dela najkulantneje. Ima na
razpolago velika skladišča za shranjevanje vsakovrstnega blaga, pohištva
itd. Pri selitvah v inozemstvo preskrbuje potrebne izvoznice in daje to-
zadavna pojasnila brezplačno. Selitve v tuzemstvu izvršuje strogo po
želji strank. Zacarinuje uvozno kakor izvozno blago po skrajno nizkih cenah.
Zmerne cene

A. & E. SKABERNE
Ljubljana, Mestni trg 10
manufakturna in pleteninska trgovina na debelo
priporoča svoje bogato skladišče damskih in
otroških, kakor tudi moških nogavic. Za tekočo sezono
ima v zalogi vsakovrstne patentirane otroške nogavice
črne, rjave in bele barve.
Pismena naročila se izvršujejo poštno-obratno in najsolidneje.

1045
Graški sejem 1921.
24. septembra — 2. oktobra.
Blagovni vzorčni sejem za industrijo, tr-
govino in obrt. Posebna razstava kme-
tjstva in gozdarstva Štajerske. —
Štajerska umetnost. Razstava
„štajerske književnosti“. Slav-
nostni koncertni in gleda-
liški teden. Slavnosti z
domač. narod. nošami.
Sejemski urad:
Graz
Burgg. 13.

KNJIGOVEZNIKA
MARIBORSKE TISKARNE D. D.
KI JE NAJMODERNEJSE UREJENA, SE
PRIPOROČA CENJENEMU OBČINSTVU,
OBLASTVOM IN URADOM. PREVZEMA
VSA V KNJIGOVEŠKO STROKO SPADA-
JOČA DELA.
IZVRSBA SOLIDNA! CENE ZMERNE!

Telefon št. 375
Spedijska vseh vrst. :o: Carinska agentura in carinske
reklamacije. :o: Vskladisčenje vsakovrstnega blaga. :o:
Mednarodni prevozi. :o: Selitve z patentiranimi pohišt-
venimi vozovi na vse strani. :o: Spedijsko dostavno
podjetje južne železnice.
Največje domače spedijsko podjetje!
„BALKAN“
delniška družba za mednarodne Transporte v Ljubljani.
Podružnica: **MARIBOR, Aleksandrova cesta št. 35.**
Podružnice: **MARIBOR, ZAGREB, BEOGRAD, TRST, WIEN.**
Največje domače spedijsko podjetje!
Lastnik in izdajatelj: „Konzorcij Tabor“. — Tiska: Mariborska tiskarna d. d.